

81. UNICA-FESTIVAALI
HOLLANNIN ZEISTISSA

81. Unica-festivaali Hollannin Zeistissa S 4-7

Lapsitähdet Elina ja Sofia tekemässä elokuvaa Perhereissu S 10-11

SISÄLLYSLUETTELO

Pääkirjoitus	3
81. Unica-festivaali Hollannin Zeistissa	4-5
Hopeaa Ismo Kiesiläiselle	6
Mikkelistä Unicaan	7
Unica-retki höyryn voimalla	8-9
Elina ja Sofia tekemässä elokuvaa	10-11
Keuruulla vilkas vuosi	12
Tauno Lakkala – 30 v elokuvia	13-15
Heikki Mäntylä on poissa	15
Yhteystiedot	16

ISMO
KIESILÄISELLE
HOPEAMITALI
ZEISTISSA

VUODEN UNICA-MITALI TAUNO LAKKALALLE.

Hyvät harraste-elokuvaajat!

Unican 81. filmifestivaaleille Hollannin Zeistiin osallistui 28 maata, 26 Euroopasta ja lisäksi Tunisia ja Etelä-Korea. Pääsarjassa esitettiin viikon aikana 150 elokuvaa. Suomi saavutti jälleen mitalin. Ismo Kiesiläinen sai hopeamitalin elokuvallaan Punainen muovipussi. Minuuttisarjassa Hamid Al-Sammarreenokuva Red pääsi alkukarsinnasta jatkoon ja pääsi lopulta kahdeksan parhaan joukkoon. Tämän ansiosta Suomi saa lähettää kaksi elokuvaa ensi vuoden minuuttielokuvien sarjaan.

Zeistin kaupunki sijaitsee runsaan 50 kilometriä Amsterdamin eteläpuolella. Perinteen mukaan festivaalin ohjelmassa oli myös retket. Kokopäivän retki suuntautui Hoornin kaupunkiin, ensiksi museojunalla ja sitten laivalla merimuseoon. Puolenpäivän retkellä tutustuttiin Rotterdamin satamaan. Festivaalin järjestelyissä oli toivomisen varaa. Suurin osa oli järjestetty tosi laadukkaasti, mutta retkien opastuksissa oli puutteita. Tosin näissäkin tapauksissa asiat kehittyivät viikon kuluessa. Meille suomalaisille osanottajille tuli yllätyksenä se, ettei käteinen raha kelvannut maksuna, vain luottokorttimaksu oli ainoa mahdollinen. Tämäkö on tulevaisuus myös Suomessa?

Onnittelut SaimaaFilms:n puheenjohtajalle Tauno Lakkalalle. Hänelle on myönnetty tämän vuoden Unica-mitali. Hän on uusi elokuvan harrastaja Lappeenrannassa ja on saanut nuoriakin mukaan harrastukseen.

Yleisön mielestä tänä vuonna tuomariston tasossa olisi pitänyt olla ammattitaistoisempi ote. Kulttuurierot näkyivät erityisen selvästi. Tuomaristossa oli vain yksi äidinkieltään puhuva jäsen. Elokuvien tasokin oli vaatimattomampi, esim. elokuvakoulujen oppilaiden sarjassa ei annettu yhtään kultamitalia. Vahvat maat kuten Viro, Saksa ja Tunisia eivät saavuttaneet tänä vuonna juuri mitään.

Viimeisen esitetyn elokuvan nähtyään tuomaristo kokoontui omaan kokoukseen. He valitsivat noin 25 prosenttia elokuvista lauontain julkiseen käsittelyyn ja äänestyksiin. Tähän käsittelyyn valitut elokuvat saivat vähintään kunniakirjan ja lauontain äänestyksissä ratkaistiin pronssi-, hopea- ja kultamitalisijat. Yleisessä sarjassa jaettiin kolme kultamitalia, seitsemän hopeamitalia ja kolmetoista pronssimitalia.

Minuuttisarjan sijoitukset ratkaisevat paikalla oleva yleisö. Se on aivan erilainen kilpailu kuin pääsarjan kilpailu, koska tuloksiin vaikuttaa suuresti festivaaliyleisön kansallisuus, miten paljon heitä on paikalla. Oman maan kannattaminen on yleensä hyvin näkyvää.

Festivaalin yhteydessä järjestetään aina yleiskokous. Tänä vuonna kokouksessa päätettiin seuraavien vuosien järjestäjämaista. Ensi vuonna festivaali järjestetään Englannin Birminghamissa elokuun alkupuolella, seuraavana vuonna Puolassa ja sitten Ukrainassa.

Pentti Kemppinen
puheenjohtaja

81. Unica-festivaali Hollannin Zeistissa

Teksti: Hilkka Kemppinen
Kuvat Hilkka ja Pentti Kemppinen

Lento Amsterdamiin ja vajaa tunti paikallisjunalla Zeistin kaupunkiin. Perillä odotti hyvä hotelli Figi, jossa oli myös iso elokuvateatteri. Erinomaiset olosuhteet, missä aikaa ei kulunut majapaikan ja teatterin välisiin bussimatkoihin. Tämä mukavuus toi festivaaleille myös lisää osanottajia pariin edellisvuoteen verraten. Katsomossa oli tunnelmaa ja väliajoilla riitti iloista puheensorinaa.

Unica-järjestön 30 jäsenmaasta elokuvia oli Andorraa lukuun ottamatta kaikista muista ja osanottajia paikalla 28 maasta vähän yli 200. Vain Tunisian edustajia emme tavanneet, mutta vahvoja elokuvia saimme nähdä sieltäkin. Viikon mittainen Unica-festivaali on kuin iso perhe, vuosien aikana tuttuja kertyy kaikkialta, mutta uudet osallistujat

solahtavat sujuvasti joukkoon, tauolla ja väliaikakahveilla nykäistään heti mukaan tarinoimaan. Aina löytyy jokin yhteinen kieli ja loput jutut käsillä ja kuvilla. Unican viralliset kielet ovat englanti, saksa ja ranska, joilla informaatio ja tuomariston ym. viralliset keskustelut tulkataan simultaanina. Joku auttaa aina, jos käännöstä tarvitaan jollakin muulla kielellä.

Suomeen hopeaa Ismo Kiesiläiselle

Isma Kiesiläisen elokuva 'Punainen muovipussi' sai kansallisten ohjelmien sarjassa hopeamitalin. Yleisö piti elokuvasta ja sen tarina avautui monikansalliselle yleisölle. Hopeamitaleita myönnettiin yhteensä seitsemän, kultamitaleita vain kolme. Pronssimitaleita annettiin yhteensä 13. Minuuttielokuvien sarjassa Hamid Al-Sammarraeen **Red** pääsi 16 loppukilpailijan joukkoon ja eteni välieriin. Tämä oli hyvä saavutus, mikä merkitsee, että Suomesta voi ensi vuonna lähettää Minuutti-Cupiin kaksi elokuvaa.

Tänä vuonna ilon aihetta toi se, että festivaalille osallistui myös suomalaisen elokuvan tekijöitä, 'Muistojen medaljonki'-filmin käsikirjoittaja ja ohjaaja, Tarja Pyhähuhta ja Lea Suopelto Mikkelistä. Heidän vaikutelmiaan voi lukea seuraavilla sivuilla. Suomen elokuvaohjelmakokonaisuudesta pidettiin ja niistä toivottiin kopioita mm. Slovakian, Etelä-Korean ja Tallinnan Unica-jäsenjärjestöjen festivaaleille.

Tänä vuonna Unican 150 elokuvan joukossa oli yllättävän vähän vahvoja, käsikirjoitetun tarinan sisältäviä elokuvia. Paljon oli tietoisun tai TV-katsauksen kaltaisia lyhyitä elokuvia. Toki myös pitempiä, huolellisesti tehtyjä dokumenttifilmejä nähtiin. Piirrettyjä animaatioita oli aikaisempaa vähemmän, mutta joukossa muutama hyvä. Yksi taitavasti tehty legohahmojen ympärille rakennettu animaatiotarina ylsi jopa kultamitaleille, varmaan eniten teknisesti taitavasti rakennetun otteensa ansiosta. Kiinnostavimmat dokumentit tallensivat ihmisten elämänpiiriä, joko katoavaa perinnettä tai kehitystyötä niin, että katsojalle avautui ajallinen tai muutoksen kertova kaari.

Tuulimylly – oleellinen osa Hollannin historiaa. Kymmenet tuulimyllyt pumpasivat 1600-luvulta lähtien merivettä pois ja padot pitivät laajat pellot ja asuinalueet kuivana.

Suomalaiset naapureineen, vas. Aase Högfelt Ruotsista, Hilkka (etualalla) ja Pentti Kemppinen Tarja Pyhähuhta, Lea Suopelto. Äärimmäisen oikealla Julia Oraztsova Pietarista

Zeistin v. 1908 valmistunut kaupungintalo festivaal hotellia vastapäätä.

Aihepiirien kirjo

Aihepiireissä painottuu joka vuosi joitakin ilmiöitä, jotka askarruttavat maasta ja kulttuurista riippumatta. Ihmissuhteet ovat ikuinen aihe, ei pelkinä draamoina, vaan myös hellyttävän humoristisina tarinoina. Huolta kannettiin edelleen vanhusten asemasta, lasten koulukiusaamisesta ja pakolaisten kovasta kohtalosta. Yllättävästi tänä vuonna julkista keskustelua ja kansainvälisiä foorumeita hallitseva ilmaston muutos- teema ei vielä juurikaan näkynyt elokuvakattauksessa muuten kuin yleisenä luonnonsuojelun arvostuksena. Kilpailutyöt on varmaankin tehty ennen YK:n viime syksynä julkistamaa raporttia.

Onnistunut nuorten 'workshop'

Tänäkin vuonna Unica-organisaatio järjesti koko festivaaliviikon ajaksi nuorille, 18-25-vuotialle elokuvan harrastajille, oman seminaarin, jossa keskityttiin kokeneiden tekijöiden johdolla elokuvien tekemiseen. Parikymmenen nuoren joukko jakautui 3-4 ryhmään ja jokainen teki lyhytelokuvan. Ne esitettiin koko yleisölle palkintojenjakogaalassa. Nuoret olivat mukana myös festivaalin retkillä ja lisäksi järjestettiin nuorten ja kokeneiden elokuvantekijöiden tapaamisia ja keskusteluja. Nuoria oli lähes kaikista Unican jäsenmaista, valitettavasti tänä vuonna ei kuitenkaan ketään Suomesta. Nuoret olivat kaikki lavalla päätösjuhlissa ja esittäytyivät ja kertoivat vaikutelmiaan viikosta. Heidän kommenttinsa olivat innostuneita ja kiittäviä, viikko oli ollut antoisa ja kaikki kertoivat saaneensa ihania uusia ystäviä. Päävastuu nuorten workshopista oli jo toista kertaa Hollannin Franca Stasilla ja hänen joukkueellaan. Nuorten workshopiin pääsee joka maasta yksi nuori, joka on osallistunut omalla filmillään kansalliseen harrastaja- elokuvakilpailuun, meidän tapauksessamme SM-kilpailuun. Kannattaa siis seurata näitä FVL:n nettisivuja ja ilmoittautua filmillään SM-kilpailuihin, jotka pidetään ensi keväänä 18.4. Lahdessa. Unican isäntämaa tarjoaa nuorten workshopin ohjauksen ja välineet ilmaiseksi plus majoituksen ja aamiaisen joko ilmaiseksi tai puoli-ilmaiseksi riippuen siitä, miten paikallisten sponsoreiden hankkiminen on onnistunut. Matkat festivaalipaikalle pitää maksaa itse. Ensi vuoden elokuussa Unica-festivaali on Birminghamissa Englannissa.

Nuorten workshopin osanottajia päättäjaisjuhlan lavalla.

Ismo Kiesiläiselle hopeamitali Zeistissa

Ismo Kiesiläinen

Punainen muovipussi -elokuva palkittiin Unica-festivaalilla hopeamitalilla. Suurin osa juryn jäsenistä ja yleisö piti Ismo Kiesiläisen elokuvasta. Siitä myös keskusteltiin vilkkaasti. Hopeamitali on hieno saavutus 150 elokuvan joukosta.

Italialainen naispuolinen tuomari oli erityisen ihastunut Punainen muovipussi -elokuvaan: Kaikki siinä miellytti, hyvä idea rakentui kuvaamaan suhdetta esineeseen. Elottomasta muovipussista tuli persoona ja tarina eteni. Minulle tuli muistumia nuorena näkemästäni elokuvasta, jossa pikkupoika kulki punaisen ilmapallon perässä.

Hollantilainen tuomari, mies, ei nähnyt elokuvassa mitään muuta, kuin että se oli muovia koskeva ympäristöelokuva.

Myös ranskalainen tuomari, mies, piti elokuvasta: - Hieno tarina. Punainen muovipussi alkaa elää kuin lapsi ja kasvaa sen löytäneestä työstä riippumattomaksi. Lähtee omille teilleen seikkailemaan ja kohtaa vaaroja, kuten mies ja koira, jotka näkevät siinä vain hukcateillä olevan esineen. Tämä esineen kuvaaminen persoonana on paljon kiinnostavampi taso kuin viite ympäristönäkökulmaan.

Nuori virolainen tuomari (nainen) ja puolalainen miestuomari pitivät myös elokuvaa hyvin rakennettuna ja kiinnostavana. Hopeaa tuli tuomariäänin 4-1.

Yleisön joukosta moni tuli väliajalla juttelemaan ja kiitteli 'Punaista muovipussia' kauniisti kuvatuksi tarinaksi, joka piti katsojan otteessaan.

Suomen kilpailuohjelmaa pidettiin onnistuneena ja kiinnostavana. Suomen elokuvat esitettiin seuraavassa järjestyksessä: **1) Muistojen medaljonki (Tarja Pyhähuhta, Lea Suopelto ja Hamid Al-Sammarraee), 2) Punainen muovipussi 3) Boat Fiction (Joona Poikonen) 4) Shooting Ospreys/Kalasääsken kuvaaminen (Petri Suominen).**

Unica-filmifestivaaleilla Hollannin Zeistissa

Teksti: Lea Suopelto ja Tarja Pyhähuhta

Olemme ylpeitä ja onnellisia, kun saimme mahdollisuuden päästä tutustumaan Unica-festivaalien kansainväliseen näkyvyyteen. Kokemus oli silmiä avaavaa ja opettavaista. Elokuvien katselun lomassa tutustuimme monien maiden esittelypöytiin ja verkostoiduimme.

Taiturimaiset ja sisällöltään rikkaat teokset olivat täynnä oivaltavaa ammatillista osaamista. Unicaa pyörittävät ihmiset ja heidän sitoutunut halunsa kehittää ja näkyä elokuvan keinoin. Unicassa oltiin kuin samaa perhettä, ei ollut kulttuurin tai valtion rajoja. Kannustimme ja iloitsimme toistemme onnistumisista.

Viikon kattaus oli hämmäntävä. Esitykset sisälsivät paljon omaperäistä taitoa käsitellä kipeitäkin aiheita. Kaikilla tekijöillä oli yhteinen päämäärä - tehdä elokuvia suurella rakkaudella. Valkokankaalla ei aina tarvittu edes sanoja, vaan tarina eteni pelkkänä kuvakerrontana.

Uusia ystäviä

Saimme solmia monia ystävyysuhteita eri kansallisuuksista olevien elokuvantekijöiden kanssa. Keskustelimme heidän kanssaan filmien erilaisuudesta ja sisällöstä. Saimme näkyä Suomen edustajina festivaaleilla. Olemme ylpeitä siitä, että oman maamme edustus oli merkittävä ja sai paljon tunnustusta.

Arvostimme suuresti sitä, että nuoret olivat kokoontuneet oppimaan elokuvien tekemistä omalle kurssilleen ja esittelivät omia tuotoksiaan. Näimme, että nousevia tähtiä on kasvamassa, joten ei ole pelkoa festivaalin hiipumisesta tulevinakaan vuosina.

Käännämme katseet jo ensi vuoteen ja Birminghamissa Englannissa 8.-15.8.2020 järjestettäviin filmifestivaaleihin. Lämpimät kiitokset Hilka ja Pentti Kempiselle suurenmoisesta toiminnasta ja ohjauksesta matkamme aikana. Teidän pitkäaikainen toimintanne on kunnioitettava osa Suomen Unica-toimintaa.

Suomalaiset ja Unican puheenjohtaja, skottilainen Dave Watterson

Kalastajakylän raitti Zuiderzee-ulkomuseossa

Unica-retki höyryn voimalla

Kokopäiväretkellä tutustuttiin hollantilaisuuden ytimeen; mereltä vallattuihin maihin. Bus-si matkasi teitä, jotka ovat 4-8 metriä Pohjanmeren pintaa alempana ja mustavalkoiset friisiläislehmät popsivat ruohoa tasaisilla polderimaan pelloilla joka kaupungin välillä. Ilmankos edam-, gouda- monet muut juustot on siellä kehitetty. Sitten päästiin höyryjunan kyytiin ja matka jatkui perinteisellä Friesland-höyrylaivalla.

Kapearaiteinen satavuotias höyryjuna, tai höyryraitiovaunu, kuten hollantilaiset sitä nimittävät, matkasi Hoornin kaupungista Medemblikiin, tunnelmallista kyytiä ohi pikkukylien ja kaupunkien. Siistejä vehreitä pihapuutarhoja, päärynät ja omenat kypsymässä, kanavia lintuineen – ja joka paikassa pyöräilijöitä.

Kiertelimme entisen Zuiderseen, nykyisen IJsselmerin rantoja. Hollannin luoteisnurkassa oli ennen Pohjanmeren matala lahti, 100 km pitkä ja 50 km leveä. Sen ympärille kasvoi kaupunkeja, mm. vierailupaikkamme Hoorn ja Enkhuizen olivat osa Hansa-kaupan ketjua ja kaupankäynti ulottui myös Itämerelle. Keskiajalla Euroopassa oli lämmintä ja merenpinta nousi. Patoamisyrityksistä

Museon tuulimylly ja kanava

huolimatta 1200-luvulla kaksi tuhoisaa tulvaa surmasi jopa 80 000 ihmistä kerralla. Kovan myrskyn nostama tulva puolestaan surmasi 10 000 ihmistä v. 1421. Tämä selittää Hollannin vanhat tuulimyllyt. Yksi polderimaa-alue kuivatettiin 1600-luvulta alkaen liki 50 tuulimyllyn pumpatessa vuosikausia vettä patojen taakse. Vasta 1932 valmistui 32 km pitkä Afsluitdijk-pato erottamaan Zuiderzee lopullisesti merestä ja se muuttui makean veden altaaksi. Nimikin on nykyään IJsselmeer. Koko alueen rantojen ym. valtaaminen vedeltä viljelyyn ja asumiseen kesti vv. 1919-1986.

Laivalla kalastajamuseoon

Tunnelmallisella Friesland-laivalla seilasimme Zuiderzee-ulkoilmamuseoon. Se on hyvin hoidettu kylä, jossa on lähes 150 lähiympäristön kalastajakylistä kerättyä taloa ulkorakennuksineen, täydellisine sisutuksineen. Työnäytöksiä, maistaisia kalansavustusuuneista, leivonnaisia, kahviloita ja matkamuittoja. Kalastusvälineissä näkyi myös paljon tuttua, mm. isoja rysiä.

Laivalla Zuiderzee-museoon

Aurinkoinen päivä sujui rattoisasti kierrellessä. Alueen huolellisesta hoidosta on opiksi otettavaa suomalaisille ulkoilmamuseoillekin. Retki jatkui laivalla ja bussilla Volendamin kaupunkiin, missä nautittiin illallinen merenrantaravintolassa. Uni maittoi...

Puoli päivää Rotterdamissa

Rotterdam on maailman suurimpia satamia, sen kautta tulee Suomeenkin konteissa tuotteita kaikkialta maailmasta. Unica-väki sai lounasristeilyllä De Rotterdammer -laivalla pienen käsityksen sataman valtavista mittasuhteista. Paitsi tulevien ja menevien tuotteiden laivausta, menossa oli myös kierrätystä, kerrostalon korkuiset metallirokukset olivat menossa jonnekin – toivottavasti huolelliseen käsittelyyn ja uudelleen käyttöön.

Museon vesipumppu

Rotterdamian sataman tornitaloja ja proomu.

Elina ja Sofia

Lapsitähdet Elina ja Sofia tekemässä elokuvaa Perhereissu

Lahdessa on tekeillä kokoperheen komediaelokuva Perhereissu. Elokuvan on tarkoitus valmistua alkuvuonna 2020. Elokuvan ohjaa, käsikirjoittaa ja tuottaa lahtelainen Janne Nykänen. Toisena tuottaja elokuvassa on TV-toimittaja Teemu Virtanen.

Elokuvan tuottaa Triple TV Productions Oy -yritys Lahdesta. Elokuvan kuvaukset on nyt tehty ja Janne Nykänen editoi elokuvan. Editointityö on jo aloitettu. Elokuva on ns. Indie-tuotanto, mikä tarkoittaa, että elokuvan budjetti on pieni verrattuna perinteiseen pitkään näytelmäelokuvaan. Perhereissu ei myöskään ole saanut Elokuvasäätiön tukea tekemiseen.

Päätös elokuvan tekemisestä tehtiin niin myöhään keväällä, että apurahojen ja tukien hakeminen ei ollut enää mahdollista.

Elokuvan tarina kertoo onnellisesta perheestä, mikä koomisten sattuminen takia päättyy eroon. Perheen työt kuitenkin päättävät, että he saavat perheonnan ennalleen, kun he hie-
man auttavat vanhempia tajuamaan, mikä on heille parhaaksi. Elokuvan tekemisessä on käytetty paljon ajattelua siihen, että surullisesta aiheesta huolimatta elokuvan tyyli laji pysyisi komediana.

Nykänen on pyrkinyt kirjoittaessaan ottamaan huomioon, etteivät lapsikatsojat kuvittele, että heillä olisi vastuu saada vanhempansa yhteen, mikäli kyseinen tilanne olisi kohdannut heidät heidän omassa elämässään. Nykänen toivoo, että elokuva voisi toimia parhaimmillaan eroperheiden työkaluna käsitellä tätä haastavaa aihetta.

Elokuvassa tyttöjen vanhempina näyttelevät lahtelaiset Olli Paakkanen ja Piia Kaaria. Muissa rooleissa mukana mm. Väinö Weckström, Sanna Maksimainen, Jarmo Mäkinen, vatsastapuhja Sari Aalto, tubettaja Jaakko Parkkali ja Emilia Bottas. Emilia Bottas näyttelee elokuvassa itseään ja tämä on hänen ensimmäinen elokuvaroolinsa.

Elokuvan kestoksi tulee puolitoista tuntia ja se on kuvattu kahdella Sony-a III kameralla. Elokuva on kuvattu ns. kevyellä kalustolla budjetin ja tuotantonopeuden takia. Isojen kameroiden operointi olisi hidastanut tuotantoa. Äänityksessä on käytetty nappimikrofoneja ja haulikkomikkiä. Vaikka ääni on taltioitu paikan päällä, niin elokuva tullaan dupata kokonaan. Tämän ratkaisuun päädyttiin, koska kuvaustiloja, mm. ravintoloita ja muita isoja kuvauspaikkoja, ei pystytty hiljentämään siinä määrin, että järkevää ääntä niistä olisi saatu aikaiseksi.

Vaikka tuotanto on tehty kevyesti, niin Nykänen uskoo, että parhaimmillaan 'Perhereissu' voi päästä samoihin katsojalukuihin, kuin muut kokoperheen elokuvat.

Elokuvan ensi-ilta on tarkoitus olla keväällä 2020. Elokuva nähdään elokuvateatterilevityksessä. TV-levityksestä keskustellaan vielä.

Vanhemmat Olli Paakkanen ja äiti Piia Kaaria

Keuruun Elokuvaajaseuran vuosikokous

'Mistä turvallinen arkistopaikka'

Teksti: Petri Heinonen

Vaikka seuran jäsenistö on likimain sormin laskettavissa, on toiminta kuitenkin jäsenistön määrään nähden vilkasta. Voisi sanoa, ettei oikeastaan mene päivääkään, etteikö tavalla tai toisella joku seuran jäsenistä ole kameran kanssa Keuruun kylillä kierroksella, unohtamatta myöskään sitä kuvausta suurempaa työmäärää eli kuvien ja äänien editointia ja kuvatun materiaalin katseltavaan kuntoon saattamista.

Keuruun Elokuvaajaseuran kulunut vuosi oli vilkas, monella eri tavalla. Pelkästään elokuvien tekoon ei nykyisellään pidättäydytty, vaan myös analogisen ääneen digitointi vei osalta jäsenistöä suuren ajan. Kuluvana vuonna valmistui myös elokuvia SM- kilpailuihin, näissä ei tällä kertaa ollut suurempaa menestystä.

Uutena toimintana Keuruun Elokuvaajaseura aloitti Keuruun kylien kierrokset viime vuoden lopulla. Mukana vietävien äänilaitteiden videotykki, valkokangas ansiosta on nyt mahdollista mennä esittämään filmejä sinne, missä on ihmisiä, näin myös Elokuvaajaseura haluaa omalta osaltaan tuoda lisää elämää ja tapahtumia Keuruun ydinkeskustan ulkopuolelle. Nämä vanhat tallenteet ja näytelmäelokuvat on saaneet erityisen suuren suosion. Seuraava ilmastapahtuma, missä

Keuruun Elokuvaajaseura pitää näytöstä, on Riihossa, Riihofestareilla.

Suurena huolenaiheena Keuruun Elokuvaajaseuran toimintaan tuo koko ajan lisääntyvän arkistomateriaalin ja kaluston jatkosäilytys. Onhan materiaalia jo seurankin puitteissa kuvattu yli 46 vuotta, joten jo tämäkin aikajänne on monen muistista unohtunut. Seuran jäsenistö omistaa vuosikymmenien aikaan kuvattua materiaalin Keuruun eri tapahtumista sekä myös materiaalia yksityistilaisuuksista, mitkä aikanaan ovat varmasti kiinnostavia historian tutkijan näkökannalta. Näillä tallenteilla on jo nyt suuri historiallinen arvo. Tätä nykyä aineistoa on kymmenien yksityishenkilöiden varastoissa ja pelkona on, että tulevat perikunnat antavat näille historiallisille tallenteille polttoroviotuomion.

Kokouksen antina todettiin, että Kyösti Tolppanen jatkaa edelleen ansioitunutta vetovastuuta eikä muissakaan jäsenvalinnoissa äänestämään jouduttu. Hallituksessa ovat mukana Petri Heinonen, Juhani Patjas, Tuomas Virkajärvi, Seppo Karja, Matti Heinonen sekä Helmer Makkonen.

"Multimeedion" kolme vuosikymmentä

Teksti: Tauno Lakkala

Olen syntynyt Lappeenrannassa vuonna 1982. Multimediaharrastukseni alkoi jo noin 7-vuotiaana radioäänitysten ja musisoinnin merkeissä. Lapsuuden ystäväni Mikko Ristsepän perheessä oli laadukas c-kasettinauhuri, jolla teimme hauskoja äänityksiä, joita kuuntelimme naurua pidätellen ja useimmiten mahat kippurassa lattialla nauraen. Myöhemmin leikkeihin liittyi muitakin lapsuuden ystäviäni mm. Hannu Oikonen, hänen tiensä johti alan koulujen kautta pysyvään ammattiin media-alan yhtiöissä.

Ensimmäisiä tietokoneanimaatioita pääsin tekemään Lauritsalan ala-asteella, kun luokanopettajamme toi oman tietokoneen oppilaiden käyttöön. Tietokonetta pääsi käyttämään mm. koulun jälkeen, kunnes vahtimestari tuli sulkemaan ovet. Tämä oli poikkeuksellista tuon ajan koulujärjestelmässä.

Vuonna 1992 äitini hankki perheellemme **Canon UC10 8mm** videokameran, jossa mukana tuli lyhyt opetusvideo. Videolta poimin ensimmäiset tärkeät vinkit, "älä zoomaa tarpeettomasti", "käytä erilaisia kuvakokoja" ja "lapsia kuvattaessa vie kamera lapsen tasolle". Ensimmäisten videoiden aiheena olivat leikit ja käsinukketeatteriesitykset, onnistuin jopa kiinnittämään videokameran radio-ohjattavaan autoon, joka tänä päivänä olisikin verrattain helppoa actionkameroiden avulla. Vuorosanat ja ideat elokuvaan tehtiin lennosta ns. improvisaatiotekniikalla, kuten jo varhaisemmat radioäänityksetkin.

Koulun videokurssi

Murrosiän kynnyksellä pääsin koulun videokuvakurssilla oikeaan nauha -editointistudioon, jota kaikki Lappeenrannan koulut keskitetysti hyödynsivät. Kurssilla opimme käyttämään edistyneitä super-VHS / VHS editointiyksiköitä sekä tutustuimme videokuvauksen lainalaisuuksiin. Kurssin opettaja pyysi meitä katsomaan lyhyen videon, jossa hän esiintyy. Videon jälkeen opettaja kysyi meiltä, mitä piditte hänen roolisuorituksestaan, johon kaikki hämmentyneinä totesivat, emme nähneet sinua olleenkaan videolla! Opettaja kelasi videon kohtaan, jossa lähikuvassa näkyy miehen käsi ja rannekello. Opettaja kysyi: "Huomasitteko, tämä käsi onkin hänen kätensä, eikä sen roolinäyttelijän, joka elokuvassa esiintyi?". Tämä oli ensimmäinen opetus siitä, että elokuva ja siinä tapahtuvien kohtausten muodostama käsitys syntyy ihmisen mielessä vaistomaisesti ja esimerkiksi kuvarajauksella voidaan muuttaa katsojan käsitystä kameraa ympäröivästä todellisuudesta.

Ystäväni perheellä oli myös värikaitafilmikamera, jolla ehdimme tehdä yhdessä muutamia vaha-animaatioita, ennen kuin kaitafilmin saatavuus ja kehitys käytännössä loppui paikallisen Anttilan palveluvalikoimasta. Vaha-animaation tekeminen kaitafilmiä oli mielenkiintoista, kärsivällisyyttä, mielikuvitusta ja huolellisuutta vaativaa työtä.

Tekniikka kiinnostaa

Olin lapsesta asti teknisesti etevä ja erittäin kiinnostunut kaikenlaisesta tekniikasta. Lasten leikit muuttuivat perheen ja suvun tapahtumien sekä lomamatkojen taltioimiseen. Ensimmäisen hää-keikan tein vuonna 1998. Sitten olen ollut kuvaajana ja soittajana lukuisissa häissä ja hautajaisissa. Vaikka juhlien seremoniakaavat ovat juurtunut selkärankaan, ei keikalle voi edelleenkään lähteä ilman hyvää ennakkovalmistelua. Yllätyksiä sattuu joka kerta ja jokaisella keikalla on oma tunnelmansa ja jotain ennen kokematonta tulee eteen. Tänä kesänä kuvasin häät ensi kerran pienessä ortodoksisessa kirkossa, mikä oli erittäin hieno kokemus.

Toinen vuosikymmen vv. 2000 – 2009

Vuoden 2000 jälkeen kamerat vaihtuivat miniDV-nauhoille tallentaviksi, mutta ensimmäisen oman videokameran ostin vasta 2009, kun tallennus siirtyi jo SD-muistikortteihin. Lainasin ystäviltä satunnaisesti miniDV-kameroita ja olipa jopa armeijassa mahdollisuus lainata Rajavartiolaitoksen laadukasta videokameraa, jolla kuvasin kolmen kuukauden ajalta materiaalia varusmiespalveluni loppuajalta ja uuden saapumiserän toiminnasta. Noiden vuosien aikana harrastukset painottuivat enemmän musiikkiin. Hankin pienimuotoisen äänityskaluston kotistudiotarpeisiin, mikä on sittemmin laajentunut. Nykyisin 24-kanavainen USB-muistitikulle tallentava live-äänitys- ja miksauskaluston keskusyksikkö puristuu lähes kenkälaatikkoon, jonka ohjaus voidaan hoitaa yhdellä tai useammalla tabletilla, puhelimella, tietokoneella tai kosketusnäytöllä yhtäaikaaisesti.

Sukellusta ja seuratoimintaa vv. 2009 – 2019

Vuoden 2009 aikana tuli kova polte hankkia oma kamera harrastekäyttöön ja jo tuolloin oli selvää, että harrastaisin sukelluskuvausta, vaikka itse laitesukeltamisen aloitin vasta 2017. Kameran hankinta kallistui Canon Legria HF200 malliin, johon oli sopiva sukelluskotelo saatavilla ja kokonaisuuden hinta lisääkuilla ja varusteilla oli kohtuullinen. Ensimmäisen videokameran myötä rupesin etsimään seuratoimintaa Lappeenrannasta ja selvisi, että seura toimii kaupunginkirjastossa. Vuonna 2010 vierailin ensimmäisen kerran kerhoillassa, jossa oltiin juuri tekemässä yhteistä käsikirjoitus- ja elokuvakurssia. Vastaanotto oli lämmin ja innostunut ja siitä se sitten lähti. Olin yllättynyt tutustuessani yhdistyksen ja liiton historiaan ja hieman harmissani, etten ollut ajautunut mukaan seuratoimintaan jo nuorempana. Lisääntyneen harrastuksen myötä tuli hankittua myös laadukkaampi Canon-videokamera, joka sittemmin vajosi jäihin kuvauskeikalla, joten uutta hankintaa haaveillaan. Ennen ensimmäisten drone-kuvauskoptereiden markkinoille tuloa rakensin oman version kiinnittämällä actionkameran radio-ohjattavaan taitolentohelikopteriin, josta sain runsaasti kokemusta radio-ohjattavien koptereiden ja lennokkien ohjaamisesta. Ensimmäisen dronen hankin v. 2015, jonka jälkeen ilma-kuvaus onkin ollut lastenleikkiä ja jopa hauskaa puuhaa. Näiden yhdistysvuosien aikana olen oppinut ja opettanut jäsenistöä runsaasti videoeditointiohjelmien (Magix Movie Edit Pro) käytössä, osallistunut Otavan Opiston elokuvakursseille, tuottanut yli sata tallennetta ja monistanut tuhansia CD/DVD levyjä. Valmiiden projektien arkisto on jo n. 1000 Giga.

Yhdistysaktiivit

Kerhotoiminnan myötä rupesimme tuottamaan monikameratallenteita teatteri-, konsertti- ja tapahtumista. Tämä on ollut kehittävää, opettavaa ja jäsenistölle mielekästä puuhaa, jonka kautta seuramme talouskin on pysynyt kunnossa. Suurimmillaan lukion Vanhojentasseissa ison orkesteri äänitykseen käytettiin kymmenen äänikanavaa ja seitsemän kamerakuva sekä lisäksi kameroiden ääniraidat, joita hyödynnettiin kuvamateriaalin synkronointiin. Projekteista syntyvien DVD-tallenteiden kysyntään piti vastata hankkimalla yhdistykselle puoliautomaattinen DVD/CD-monistaja, josta on vuosien kuluessa mennyt läpi arviolta 5000 media-aihiota. Nykyään DVD-tallenneformaatin käyttö vähentyy, koska tallenteet jaetaan USB-tikuilla ja verkkopalveluiden kautta. Tämä edistää ajankohtaista muovin käytön vähentämistä.

Hienoja yhdistysaktiiveja

Ehdin ensimmäisten seuravuosien aikana tutustua moniin yhdistyksemme pitkäaikaisiin ja merkittäviin, nyt edesmenneisiin jäseniin kuten Reijo Partanen ja Jorma Piiparinen. Seuramme arkistosta löytyi paljon loistavia teoksia ja esimerkkejä seuramme taidoista ja yhteistyöstä. Reijon

käden jälki ja osaaminen näkyi monissa hyvissä tallenteissa, jotka käsittelivät mm. kaupungin kehityshistoriaa.

Liittyessäni yhdistykseen, puheenjohtajana toimi innostava ja aktiivinen Jorma Lehtonen ja taloudenhoitajana Olli Laibert. V. 2013 Olli pyysi minua seuraajakseen. Vastaavasti Jorma Lehtonen löysi seuraajakseen Vesa Suurosen. Ennen pitkää huomasi kuitenkin istuvani hallituksessa puheenjohtajana sekä rahastonhoitajana. Vesa Suuronen kameroineen toimi vuosien varrella ns. sisäänheittäjänä. Hänen näkyvä toimintansa erilaisissa tilaisuuksissa on tuonut seuraamme useita uusia jäseniä. Ilkka Katainen toimii nykyisin rahastonhoitajana ja Osmo Kinnunen innostaa jäsenistöä lyhytelokuvien tuottamiseen omilla käsikirjoituksilla. Yhdistyksemme toiminnalla on hyvät ja vakaat edellytykset jatkaa innostavaa kuvausharrastusta, mutta uusia innokkaita jäseniä ja projekteja 'zoomaillaan' aktiivisesti.

Tuleva vuosikymmen

Yhdistysaktivismiin lisäksi toimin yrittäjänä nimellä Digi Tane, koska tekniikka ja multimediaharrastus ovat vieneet mennessään. Tulevaisuus näyttää mitä tulevat videokuvauksen vuodet tuovat tullessaan. Jokainen liikkuvan kuvan vuosikymmen aina 50-luvulta lähtien on tuonut merkittäviä uudistuksia harrastajien ja ammattilaisten riemuksi. Tällä digitaalisen kuvan vuosikymmenellä vauhti on ollut huimaa ja YouTube pursuaa teknisesti ja sisällöllisesti laadukasta harrastevideota lähes kaikista mahdollisista aiheista. Haaveilen uudesta videokalustosta. Onko vuorossa 3D, 4K, 12K vai 360 VR kamera? Mieluiten toimin aina kameran takana kuvaajana, mutta useimmiten aikaa kuluu leikatessa ja välillä näytellen Kaaleppi-roolisuorituksia kameran etupuolessa. Muita aktiivisia harrastuksia ovat rumpujen soitto, laulaminen, lentopallo, koripallo, sukeltaminen, lenkkeily ja pyöräily. Näiden lisäksi vuodessa kuluu 200 – 300 tuntia erilaisten yhdistysten talkoo- ja hallintotoimissa. Minun on ollut vaikea oppia sanomaan "En ehdi" ja se tuntuu pienenä paineena jokapäiväisessä elämässä, mutta aktiivinen elämä kehittää ihmisen monipuolisia taitoja ja valmiuksia elämän eri tilanteissa ja haasteissa.

Kiitokset Filmi- ja Videokuvaajien liiton hallitukselle saamastani Unica-mitalista, mikä myönnettiin videokuvaus-harrastuksen ja yhdistyksen hyväksi tehdystä työstä! Syksyisin terveisin

Tauno Lakkala

Heikki Mäntylä on poissa

Syyskuun alussa saimme tiedon, että Helsingin Filmi- ja videokuvaajien jäsen Heikki Mäntylä on poistunut keskuudestamme. Hän menehtyi vaimonsa kanssa tapaturmaisesti liikenneonnettomuudessa elokuun 20. päivänä.

Heikki aloitti filmiharrastuksensa eläkkeelle jäätyään. Silloin elettiin ns. VHS-videon aikaa. Hänellä ei ollut kokemusta filmikamera-ajalta. Ensimmäiset filmit olivat luontoaiheisia, mutta lopulta mukaan tuli fiktioita ja jopa animaatioita.

Luonto-elokuvien ohella sydäntä lähellä olivat myös kevyet lentokoneet. Muistamme Lappeenrannan SM-kilpailussa 2012 hänen saavuttamansa dokumenttisarjan voittajaelokuvan Ultrakevyttä. Ko. kilpailussa hän saavutti kaikkiaan kolme palkintoa. Heikki on osallistunut kaksi kertaa Unican minuuttisarjaan. Molemmilla kerroilla hän pääsi alkukarsinnan jälkeen jatsoon. Heikki Mäntylä on tehnyt kaikkiaan yli 50 elokuvaa. Viimeisimmissä elokuvissa hän käsitteli luontoaiheiden ohella myös ilmastonmuutosta. Heikki Mäntylä palkittiin 2018 Unica-mitalilla.

Heikki Mäntylä

Jäsenedistysten yhteystiedot

Liitto toimii valtakunnallisena harraste-elokuvien edistäjänä. Tämän lisäksi liiton tehtäviin kuuluu yhteydenpito alan järjestöihin ja oppilaitoksiin sekä kansainvälisten yhteyksien luominen ja ylläpito. Tällä hetkellä paikallisyhdistyksiä on 13 ympäri Suomea seuraavilla paikkakunnilla: Helsinki, Hyvinkää, Imatra, Joensuu, Keuruu, Kirkkonummi, Kouvola, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Myllykoski ja Rauma. Mikäli omalla paikkakunnallasi ei ole paikallista yhdistystä, Liiton jäseneksi voi myös liittyä ns. suorajäsenenä. Suorajäsenen jäsenmaksu v. 2019 on 25 euroa vuodessa.

Jäsenten osoitteen muutokset liittoon: sähköpostiosoitteella: pentti.kemppinen@kolumbus.fi

Helsingin Filmi- ja Videokuvaajat ry.

Pj. Esko Rautanen, puh 040 750 0654,
Sähköposti: esko.rautanen@yahoo.fi
Jäsenasiat Pentti Kemppinen, puh. 040-5554951. Sähköposti: pentti.kemppinen@kolumbus.fi
Kotisivut www.fvl.fi/jasenyhdistykset/helsinki
Kokoukset kerran kuukaudessa. Kokouspaikkana on ollut tämän vuoden alusta Helsingin Keskustakirjasto Oodi.

Hyvinkään seudun elokuvaajat ry.

Pj. Tero Makkonen, puh 040 5663969,
Sähköposti tero.makkonen@hyvinkaa.fi
Postiosoite Kivivuorenkuja 5 E 72 01620 Vantaa. Kokooneminen Villa Arttu, Kanurinkatu 4-6 O-rappu, 05800 Hyvinkää. Kokoonnumme vähintään kerran kuukaudessa tai harvemmin. Kokoonumisaikana Villa Arttu. Seuraavan kerhoillan ajankohdan ja lisätietoa yhdistyksestämme löydät kotisivuiltamme www.fvl.fi/jasenyhdistykset/hyvinkaa.

IMATRA

Vuoksen Videokerho ry. Pj Risto Luukkonen, puh 040-7774105, sähköposti: risto.luukkonen@pp1.inet.fi
Sihteeri Eija Purho, puh. 050-3866967
sähköposti: eija.purho@pp.inet.fi
Kerhoillat Sarakuja 3:n kerhohuoneessa kerran kuukaudessa klo 18,00
Viikon kerhopäivä ja aiheet ilmoitetaan nettisivuilla ja jäsenille sähköpostilla.

Joensuun Elokuvaajat ry.

Pj. Arto Mäkisalo, puh 040-771 7629
Sihteeri on Aulis Mäkisalo, puh. 040-568 9969

Keuruun Elokuvaajaseura ry.

Yhdyshenkilö, pj. Kyösti Tolppanen, Kolhontie 297, 42700 Keuruu.
Puh: 040-842 5621.

Kirkkonummen Videoharrastajat ry.

Pj. Tuula Äärelä puh 050 524 0325
Videopaja, Munkinmäentie 19, 02400 Kirkkonummi
Sähköposti: videoharrastajat@gmail.com
www.videoharrastajat.fi

Kouvolan Videokuvaajat ry.

Pj. Pekka Mauno puh. +358 405843504
Keskusaukio 3 A 15, 45700 Kuusankoski, sp. pekka.mauno@pp.inet.fi
Sihteeri Into Nummila, Nikulantie 81, 47540 Lyyttilä. Puh.0400-156064 Yhdistyksen kerhoillat ovat kuukauden 1. ja 3. keskiviikko klo 18.00. Kerhotilat ovat Kouvola talossa. Tilaisuudet ovat vapaa- muotoisia, jossa keskustellaan kuvaus- tapahtumista sekä suunnitellaan uusia kuvauksia. Kerhotiloissa jäsenet voivat editoida kuvamateriaalia ja valmistaa DVD -elokuvia.

Lahden Videokuvaajat ry.

Pj. Arja Savolainen os. Saimaankatu 12, Tammissali, Lahti Sähköposti: lvk@lahden-video kuvaajat.fi
puh 040-5233838
Sihteeri: Aatos Suomalampi, puh 0400-430681
Sähköposti: aatos.suomalampi@gmail.com, Kotisivut: www.fvl.fi/jasenyhdistykset/Lahti
Jäseniltoja vähintään kerran kuukaudessa Kino lirixen Tammissalissa klo 18-21. Kerhoilloissa annetaan monipuolista videoalan koulutusta. Jäsenillä on mahdollisuus olla mukana kuvaajina, äänittäjinä tai ohjaajina yhdistyksen yhteisissä projekteissa. Lisää tietoa kerhoilloista on kotisivuilla.

Saimaa Films ry

Pj Tauno Lakkala, sähköposti: saimaa-films@gmail.com Puh 040 766 1499
Kerhoillat ovat joka toinen keskiviikko, parillisina viikkoina 17-20 Lappeenranta kaupunginkirjaston satuhuoneessa. Kerhoilloissa harjoitellaan käytännössä elokuvan ja videon teon eri osa-alueita. Kerran kuukaudessa on joko kerhon edustaja tai ulkopuolinen esitelmöijä luennoi elokuvan ja videon tekoon liittyvistä aiheista. Tilaisuus on kaikille avoin.

Lohjan Filmi- ja Videokuvaajat ry.

PPj. Kaarlo Lindroth. sähköposti kaarlo.lindroth@dnainternet.net puh.0500-480 009.
Sihteeri Jari Lindroth sihteeri@lohjanvideo.net
Kerhoilta parittomien viikkojen torstai-iltais
<http://www.lohjanvideo.net>

Mikkelin elokuvaajat ry.

Puheenjohtaja Hamid Al-Sammarraee.
Sähköposti: hamid.alsammarraee@gmail.com
Sihteeri ja taloudenhoitaja
Kari Nuolinko, puh. 044-2642960
Kotisivut: <http://www.rivakka.net/mpy-karinuol>

Myllykosken Filmi- ja Videokuvaajat ry.

Pj. Tapani Keppo, Kynttilänkuja 11, 46800 Myllykoski. Puh.040-553 2215.
Sähköposti: tapani.keppo@kympp.net

Rauman Elokuvaajat ry.

Pj. Tarmo Hotanen, Nummenvahe 1 B 32, 26100 Rauma.
Sähköposti: tarmo.hotanen@gmail.com